



## **Ansökan om LONA-projekt 2022**

### **Förslag till beslut**

1. Ansökan om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt (LONA) godkänns.
2. Kommunens medfinansiering av projekten i ansökan ska ske med medel inom ramen för nämndens driftbudget och budget för fysisk planering samt från investeringsramen för tillgänglighet till naturen.

### **Ärende**

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag innebär att en ansökan om statliga medel till fyra naturvårdsprojekt lämnas till länsstyrelsen. Projekten har sin utgångspunkt i kommunens naturvårdsprogram samt i kommunens strategiska arbete med tillgänglighet. Utöver dessa projekt som kommunen initierat, kan externa aktörer såsom föreningar söka LONA-medel. Medel för sådana projekt betalas via kommunen. Därför kan enstaka externt drivna projekt tillkomma till kommunens samlade ansökan, som skall vara länsstyrelsen tillhanda senast 2021-12-01. Projekten beräknas pågå från 2022-04-01 till 2024-12-31.

### **ÅTGÄRDSFÖRSLAG**

I ansökan ingår följande projekt:

#### **1. Revidering av Linköpings kommuns naturvårdsprogram - inventering av sjöar och vattendrag**

Linköpings naturvårdsprogram består av tre delar – en programdel med målområden och strategier, en handlingsplan med åtgärder, samt en objektsdel. I objektsdelen finns värdefulla naturområden i hela kommunen registrerade i en naturdatabas, för närvarande mer än 2 000 objekt. Objektsdelens redovisning av värdefulla naturområden är ett betydelsefullt kunskapsunderlag för alla berörda parter i den fysiska planeringen och vid genomförandet av såväl exploaterings- och utvecklingsprojekt som rena naturvårdsprojekt. Den är samtidigt en uppskattad kunskapskälla för allmänheten.

En regelbunden uppdatering av naturvårdsprogrammet är nödvändig och 2021 påbörjades ett sådant arbete med bland annat inventering av landmiljöerna i kommunen. Kommunen beviljades LONA-medel till detta i förra årets ansökan. Sjöar och vattendrag behöver också inventeras för att få aktuell kunskap om deras naturvärden men har lyfts ut som ett eget projekt, bland annat för att det kräver ett annat upplägg jämfört med inventering av landmiljöerna. I detta projekt ska uppdaterad kunskap om ett stort antal sjöar och vattendrag tas fram och tillföras naturdatabasen. Projektet genomförs med hjälp av både interna och externa resurser, till stor del genom upphandlad konsult.

**Projektid:** 2022-04-01 till 2023-12-31

**Total kostnad:** 900 000 kr

**Medfinansiering från SBN:** 2022: 425 000 kr och 2023: 25 000 kr

**Extern medfinansiering:** -

**Sökt statligt bidrag:** 450 000 kr

## 2. Naturvårdsåtgärder i Linköpings stads ekmiljöer

Eklandskapet i och kring Linköpings stad utgör en av våra mest värdefulla naturmiljöer. Strukturer kopplade till gamla ekar, såsom håligheter och död ved, är en bristvara som många känsliga arter är beroende av. Detta projekt syftar till att tillskapa denna typ av strukturer i 20 stadsnära ekmiljöer. I varje område sker veteranisering av 3 ekar för att påskynda åldrandeprocessen, exempelvis efterliknande av blixtnedslag och mindre håligheter. I varje område placeras även en mulmholk och en ekoxkompost. Dessa insatser kommer berika naturmiljön såväl för djur som för människor och inte medföra några säkerhetsrisker.

**Projektid:** 2022-04-01 till 2024-12-31

**Total kostnad:** 350 000kr

**Medfinansiering från SBN:** 2022 50 000 kr, 2023: 75 000 kr och 2024: 50 000 kr

**Extern medfinansiering:** -

**Sökt statligt bidrag:** 175 000 kr

## 3. Handbok – gynna stadens pollinerande insekter

Insekternas pollinering är en mycket viktig ekosystemtjänst. Många pollinerande insekter minskar både lokalt, nationellt och globalt. I detta projekt ska en digital handbok tas fram som på ett enkelt sätt visar på hur vi i staden kan gynna dessa arter. Det gäller främst anpassade skötselåtgärder av grönområden och trädgårdar, hur vi ökar mängden pollen- och nektarresurser och vilka typer av boplatser som behövs. Målgruppen för handboken är främst kommunens och de kommunala bolagens driftentreprenörer, men handboken ska även kunna användas i

skolväsendet och av en intresserad allmänhet. Framtagandet av handboken är en del av genomförandet av motionen ”Rädda insekterna”.

**Projektid:** 2022-04-01 till 2023-12-31

**Total kostnad:** 200 000 kr

**Medfinansiering från SBN:** 2022 50 000 kr och 2023 50 000 kr.

**Extern medfinansiering:** 0 tkr

**Sökt statligt bidrag:** 100 000 kr

#### **4. Backsvala – skapa fler och bättre häckningsmiljöer**

Backsvalan *Riparia riparia* är en kolonihäckande flyttfågel. Den är sedan 2005 uppförd på den svenska rödlistan då arten har en vikande populationsutveckling i landet. 2020 klassades arten som sårbar (VU). I Linköpings kommun har beståndet halverats mellan åren 1994 och 2020. Artens tillbakagång beror dels på utvecklingen i övervintringsområdena dels på få och dåliga häckningsmiljöer. Projektet syftar till att förbättra artens häckningsmiljöer samt att skapa helt nya häckningsplatser. Projektet kommer att genomföras på kommunägd mark och även i samverkan med andra fastighetsägare. Föreningen Linköpings fågelklubb kommer delta i projektet.

**Projektid:** 2022-04-01 till 2024-12-31

**Total kostnad:** 350 000 kr

**Medfinansiering från SBN:** 2022 60 000 kr, 2023 65 000 kr och 2024 50 000 kr.

**Extern medfinansiering:** 0 tkr

**Sökt statligt bidrag:** 175 000 kr

---

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse - Ansökan om LONA-projekt 2022, 2021-10-22

## Bakgrund

Under åren 2004-2006 genomfördes en statlig programsatsning på lokala naturvårdsprojekt (LONA), beslutad av regeringen och med utgångspunkt i regeringens skrivelse ”En samlad naturvårdspolitik” (2001/02:173). Satsningen var ett led i arbetet för att uppfylla de av riksdagen 16 beslutade miljömålen och med en betoning på vikten av lokal samverkan och integrering av naturvård, friluftsliv och kulturmiljövård. Kopplingen var också tydlig till arbetet med tätortsnära natur och tillgänglighet samt till folkhälsoarbetet. Efter några års uppehåll har det från och med 2010 i enlighet med regeringens proposition 2008/2009:214 åter varit möjligt att söka statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt. Under senare år har satsningar på våtmarker och pollinering tillkommit som en del av LONA.

LONA-satsningen har uppvisat mycket goda resultat och så gott som samtliga kommuner i landet har deltagit, många kommuner med ett stort antal projekt i egen regi eller i samverkan med lokala aktörer. Linköpings kommun har sammanlagt beviljats LONA-bidrag om ca 14,3 Mkr (plus ytterligare ca 1,0 Mkr i annan extern medfinansiering) till 57 olika projekt.

Kommunen kan söka bidrag för projekt helt i egen regi eller i samverkan med föreningar, organisationer och andra aktörer. Föreningar och organisationer kan också driva egna projekt och via kommunen få bidrag för detta. Det är kommunen som står som ansvarig för projekten och som gör en samlad ansökan till länsstyrelsen. Länsstyrelsen kan bevilja upp till 50 % av respektive projekts kostnader. Till våtmarksprojekt kan upp till 90 % av projektkostnaden sökas.

Projekten ska bidra till att uppfylla ett eller flera av riksdagen fastställda miljömål med koppling till naturvård och/eller friluftsliv. Åtgärderna kan vara av typen:

- Kunskapsuppbyggnad (t ex inventeringar)
- Underlag (t ex framtagande av kommunala naturvårdsprogram)
- Områdesskydd för värdefull natur
- Vård och förvaltning av områden, naturtyper eller arter, inklusive åtgärder som främjar friluftsliv
- Restaurering av områden, naturtyper eller arters livsmiljöer
- Informationsinsatser och kunskapsspridning

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har till 2022 års ansökningstillfälle utarbetat en ansökan med fyra projekt. Enstaka externt drivna projekt kan tillkomma till ansökan som skall vara länsstyrelsen tillhanda senast 2021-12-01.

## **Ekonomiska konsekvenser**

Ansökans totala budget uppgår till 1 800 tkr varav 900 tkr utgör medfinansiering från samhällsbyggnadsnämnden och 900 tkr utgör sökta medel. Medfinansiering från samhällsbyggnadsnämnden fördelas mellan åren enligt följande:

- 585 tkr år 2022
- 215 tkr år 2023
- 100 tkr år 2024

Till samhällsbyggnadsnämndens kontanta medfinansiering används budgetmedel som nämnden anslår till drift och underhåll och till en mindre del budgetmedel för fysisk planering. En väsentlig del av genomförandet utgörs av eget arbete av tjänstepersoner inom Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen och andra kontor samt anställda inom Leanlink (kommunala arbetslag etc). I den största ansökan, att revidera kommunens naturvårdsprogram, söker vi huvudsakligen medel för konsultstöd till inventeringsarbete. I de övriga ansökningarna är det mycket praktiskt naturvårdsarbete samt även visst konsultstöd som vi söker medel till.

## **Kommunala mål**

Ur Alliansens mandatprogram för 2018-2022 ”Ett nytt ledarskap för Linköping” finns följande inriktning för den kommunala naturvårdsarbetet. Under rubriken ”Ett klimatsmart Linköping” står bland annat ”För alliansen har naturen ett egenvärde och människors möjlighet att ta del av den måste säkerställas. Kommunens naturvårdsarbete ska även fortsättningsvis hålla en för Sverige hög standard. Arbetet ska inriktas mot att stärka skyddet för den biologiska mångfalden”.

## **Jämställdhet**

Projekten får anses som neutrala ur ett jämställdhetsperspektiv. Samtliga projektområden är tillgängliga för alla med hänvisning till allemansrätten.

## **Samråd**

Ärendet har beretts av Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltnings kompetensgrupp för naturvård.

## **Uppföljning och utvärdering**

Projektgenomförandet redovisas i slutrapport som ska godkännas av länsstyrelsen. Åtgärderna ska därefter förvaltas som en del av samhällsbyggnadsnämndens arbete med naturvård och tillgänglighet i naturen och följs årligen upp i bokslut och verksamhetsberättelse.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen  
Stadsmiljöavdelningen

Reidar Danielsson